

N°. 16.

Pirmdeena 15. (27.) April

1868.

W a h d i t a j s.

Celkschemmes sinna. No Pesterburgas: Peeminnas deena par Keisera glabhschanu.

Ahrsemmes sinna. No Gstreiku waltes: pahwests rakta pee keisera kontordata deht. No Italias: Franzija grihb jaunu derribu pahwesta walts deht. No Rohmas: pahwestam aisebhg jaunee tarra-wibri. No Franzijas: pah dashadabhm wajadshabhm, Leelfests Mel-fes aiseiso, — un pah Hannoveres salbateem. No Englandes: pah Abissiniju. No Japanas: leela fajulshana walbineekem.

Jittas jaunās sinna. No Rihgas: pah tedus iseschanu. No Pesterburgas: ferewechhu dofters. Jaunatahs sinna. Wissemes gubernijas waldischanas patente no 7ta Juli, Nr. 67. Pesteris un Tschaukste. Humorista postes ratsha. Sinna. Pah eenahlshabhm dahwanahm preelsh Ygganeem. Andeles-sinna.

Reelittumā: Pehz to, tad to eelabroschana irr eenehmusees, tad ta dsemde to grehtu, un tad tas grehts irr pabeigts, tad tas dsemde to nahwi. Jehl. 1, 18. Sakts ar Kreault. Pah bahrinu stoblahm Londones pilskhehtā. Iestuddinashanas.

Celkschemmes sinna.

No Pesterburgas. Ar leelu gohdu 4tā April tē tllā noswehtita ta peemina, kad augstais Keisera zaur Deewa schehlstibu isglabhts no dshwes-brees-mabm. Landis tuhstoscheem bij kabjās un laiks lohti jauks. Leelais pulks ar zerremontiju gabja no Kasjana basnijas us to peeminnas-basniju waffaras dahrsā. Us admiralitetes plazzi un Newski-prospektā landis schodeen augsto Keiseru apshweizinjaja ar ih-paschu firdspreeku un urrah-sleegschanahm newarreja gallu sagaidiht.

Ahrsemmes sinna.

No Gstreiku waltes. Tē nu daudšina, ka pahwests itt no teefas effoht zehlees kabjās, pee Gstreiku keisera sawu kontordatu aistshweht. Esfoht tam rakstijis grahmatu, kur arr' tll spehzigu rakstihis, ka ihsta tarra-wibra firds wajaga, pah to nebehdahht; jo pahwests tē draude, ka, ja keisera

winnu nepatlaufschoht, wiasch to tschirfchoht no kristigas draudses abra. Pahwests rakstijis tā: „Lohti mihthohs dehts un augsta apustuliska gohdiba! Kad tas gohda-wahros, ar to tē Tuhš usrunnaju un kas Tums no ta wiffuwarrena un no swehtas basnijas waldischanas dohts, Tuhfu firdi newarr mohdinaht tahs fajuschanas, kas libdi schim Tuhš jo wairak puschloja nekā zittus walbineekus, — tahs fajuschanas, ko Tuhfu kaunee senatori no Tuhfu firds gan naw spehjuschi pawiffam isdsehst, tal atdsiffinajuschu gan, tad es kā wiffas kristigas draudses galwa, atshistu, ka man peenahlahs ar wiffu to warru, kas man kā Kristus weetneekem rohtā, Tuhš waddiht atpalkat Tuhfu ihstā zekā. Es atshistu to par jo wajadshigu tabeht, ka labbi sinnu, ka wiffa Tuhfu augsta familija un Tuhš paschi firdi eenihstah tahs bishwibas, ko grihbat iswehleht un ko arr wiffi kristitee atmettihš. Keiserista gohdiba! Tuhš schinni mohdes laikā grihbedami teem wahjprachtineem istapt, palaischat wakigi tohs grohschus, ko Tums wajadseja kā ar dselves rohtu turreht. Iau taggad Tuhš wairs newarrat sawaldiht tahs dashadas partejas, kas Tuhš wairs neluhdi, kā wajadseja darriht, bet ar draudeem apdraud. Apmeerinajeet ween tahs besdeewigas grihbeshanas, kad Tuhš dohmajat, ka Tums wajagohht teem neganteem zilwekem. pallausiht un turraitees ween pretti Deewu prahtam. Isposhtat ar teem jauneem liffumeem, ko grihbat apstiprinaht, wiffu tizzibas gohdu un sakrahjeet Deewa, muhsu un wiffu ihsten kristigu tanschu dusmitibu us sawu galwu. Tuhš sawu trohni grihbedami paturreht, aiseledsat to, kas winnu Tums dewis; sawus dum-pigus pawalstneekus grihbedami apmeerinahht, Tuhš

fawus behrnus padobbat Deewa fohdibas bultahm un neapdohmajat wis, ka us tahdu wißfi fawus laudis nefad neapmeerinafeet, bet ka tee, jo Fuhs wairaf walfas teem laufeet, jo wairaf wehl labrohs un pagehrebs. Fuhs ne-effat peenehmufchi fawas augftas familijas un prahtigu wißru luhgfhanas, gribbedami faweem miniftereem istapt un Fuhs arri mannu tehwißfchu padohmu effat atmettufchi. To-mehr es wehl reis nahku pee Fums un ta Trihs-weeniga Deewa wahrda Fuhs luhdsu, lai peeminneet to apustulifku wahrdu, ar fo Fuhs nofauzatees, un darrat pehz to fw. apustulu preeßfchimes, kas fawas affinis par to fwehtu tizzibu islehjufchi u. u. Medohmajeet us fewi ween, bet arri us fawu leelu familtju un peeminneet, ka Fuhs teem wiffeem nelaimi fataifat, par fo Fums buhs atbildeht. Pehdigi dohmajeet us to firmu pahwestu, kas ar Fums runna un us to faunu, fo winnam darrat un es tizzu, ka tad mittefetees wianna bifferi ar wairaf ruhktumeem pil-dibt, jo Fuhs wianna speeschat, tabs fwehtibas weeta, fo winsch preeßfch Fums un Fußfu familijas gattawu turr, tohs nopelnitus lahstus isfazzihht. Bet taggad es wehl wis nemitteschohs to Wißsaugstako karsti pah Fums peeluhgt, lai tas Fußfu garru ap-gaifmo un fuhtu Fums fawu tehwißfchu fwehtifchannu." — Gaunafahs sinas pah scho grahmatu fakka, ka ta nemaß ne-effoht pahwesta pascha rakstita un pa awifehm ispausta, bet to effoht kahds bifkapß woi zits konfordata draugs farastijis, gribbedams ar to, ja ne wairaf, tal tumfchus laudis fatrazzinahht, lai tee tahdu pahwesta pamahzifchannu un draudefchannu redjedami, keiseram ußtahw, ka tas lai konfordatu usturr' pee fawa spehka un fawas warras. Pahwests pats jau til nejedßfigs wis ne-effoht, ka tahda wißfe gribbetu ar warru prahta azzis gudram keiseram aißfeet.

No Italijas. Franzija taggad gribboht attal jaunu derribu darriht ar Italias waldischannu, pahwesta semmes deht, tadeht, ka wezza Septempera derriba bijufe nespehziga un naw derrejufe. Wianni jau labbu laiku ar scho jaunu norunnu darbojufchees un gan drißß jau buhtu tillufchi gallä, te Italias waldischannu gaddijees eemeflis, kas to norunnafchannu us ilgaku laiku pawilzinafchoht. Jau agraf Itali-fchannas waldischana speeda keiseru Napoleonu, lai tas pahwesta waldischannu no teefas us to flubbinohht, zittreifeju Neapeles kehninu Franzi II. no Rohmas aißraidiht prohjam, bet Franzijas waldischana to negribbeja wis usnemtees. Taggad attal Italias waldischannu no jauna papilnam eemeflu rohta, tadeht ta us to gribb pastahweht; jo ideenas wairaf laudis fahl dumpotees Italias deenwiddus puffe un schim dumpim ta fatne un awots effoht Rohmä, Barneses pilli, kur Franzis dßihwo un schis dumpis Italias weenprahtibu jauzohht ta, ka ta newarr felt. Kad nu pehz tabs jaunus norunnajamas derribas Italiai buhs pahwesta walßt apfargahht, tad ta arr'

pilnigi warr pagehrecht, lai pahwests ta darra, ka no wianna walßt ne-izeet tas nemeers, kas Italias weenadibu jauz. Bet kad nu pahwests wezza Neapeles kehnina tralkofchannu nefahdu kawefli zekä nemettoht un wehl ar labbu prahtu to usfattoht, tad jau Italijas waldischana buhtohht fawu prahtu maife apehdufe, ka ta usnemtohs pahwesta walßt apfargahht. Wianna nefahda wißfe pahwesta labbumu neaistahwefchoht, ja tas, to kehninu Franzi israiddams, neparahdihchoht, ka winsch ihsti gribb ar Italiu meerä dßihwoht un aißfargahht fawä widdä wißfu to, kas Italijas weenprahtibai par flahdi. Us to tad nu minifteru presidente graf Menabrea Napoleonom atteizis, ka Italiu nefahdu derribu nepeenefchoht agraf, kamehr wezzais kehninfch Franzis buhschoht no Italijas aißwaddihß prohjam.

No Rohmas raksta, ka pahwestam tas jaunais farra-spehß attal laifchotees lappas; weenä paschä deenä kahdi 60, wairaf Franzufchi, aißbehgufchi. Badeneefchi un Wirtembergeefchi wißfi zitt' palkat zitta jau effoht isfprullufchi. Arri rahdabs, ka ar to dauds isdaudßinatu Ungareefchu legionu neeki ween buhschoht. Paschas Engelu-pils kommandants effoht palizzis pahwestam neustizzigs un tadeht tas eebahßis zeetumä.

No Franzijas. No Franzijas taggad nefo ihsti newarr fapraft, fo ta gribb fo negribb, jo ta rißfojahß weenadi ween un tomehr fakka, ka meeru gribboht pafargahht. Bittas sinas attal fakka, ka Franzijas preefteri weenadi ween un ir paschä fluffä nedeta fawös spreddikös laudis rißdoht us karru prett Kreewu semni. Marschals Niel teizees, ka winsch buhschoht drißß gattams fataifjees, lai buhtu karsch kahds buhdams, jo wajagoht karru turreht taggad jeb nefad wairs. Sinnams, ka wiffeem karschs wis nepatihß un zitti wißfä spehka brehz tam pretti. Sch-paschi darba laudis, tee brehz, lai til dohdohht darbu, ka warretu deenifchu maifi pelniht. Sinnams, ka walddineefkem tas newarr arr buht weena alga, woi to wehrä likt, woi nelikt, ka zitti laudis arr teem farra mißtotafeem irr par dauds zekä, ta, ka fchee newarr meerigi pee fawa mehrka till. Tadeht dohma un dohma, ka jel fchohß apluffinaht. Pehdigi isdohmajufchi no paschas waldischannas puffes laudihm darbu doht rohta; gribb no juhras libßß Parihßi rakt leelu, dßiftu kanahli, lai fuggi warretu pee Parihßes athraukt un wißfadas prezes peenest. Berre, kad ne wairaf, tad til dauds jaur to panahht, ka tabs Parihßei til tohti wajadßfigas atminu ohgles warr buht paliffchoht us puffi lehtafas. Schis darßß maffafchoht 160 millionus franku. Nauda gain leela, bet labbums par to arri buhtu leels, kad til teefcham dßihwoht to isdarriht. Kad jau tahdus leelus kalnus roht, ka to Mont-Benis Alpu kalnos, tunneli appafsch Temfes uppes Londone un Suezes kanahli, kapehz tad tahdu kanahli newarretu pee Pa-

rihes rakt? Effoht gan jarohf 30 jubdses garrumä, tomehr buhtu eefpehjäms.

No Parihses raksta 1mä (13tä) April tä: Schinnis deenäs gaida Kreemu semmes Leelfirstu Alekfi Marselje atreisjoht, no kurren tas dohschootes us to Kreemu fuggi „Aleksander Newski“, fur par fugga leitnantu deeneschoht. Kreemu Keisers effoht pawehlejis, lai schim Leelfirstam pa deenesta laiku neparahdoht to gohdu, kas keiseristam prinzim peenahfahs.

Wehl no Parihses. Bezza Hannoveres kehina farra-wihri, kas bij eewesti Franzija, 1mä April pee Pruhfchu wehstneeka fahfufchi peeteiktees un to luhgt, lai gabda, ka wianni warretu tift us famu tehwu-semmi. Wianni wairs newarroht pa Franziju apfahrt wasatees un slinkoht. Täpat arri eijohf wiannu beedreem, bet teem truhfstoht drohfschiba, pee Pruhfchu wehstneeka eet un usdohtees. Wehstneeks schohs tautiaus mihligi usnehmis un tohs pehz wiannu wehleschanahs waddijis us tehwu-semmi; laikam nu ar tee zitti palikfchoht drohfschafi un darrifchoht täpat. — Tä tad jo deenas jo wairaf nihfst ta kehina warra un gohds, jo arri Ghschtreikeefchi tam negribb wairs laut sawä semme tä kehinam dsihwoht, bet jau fazzijufchi, lai taifotees pahr rohbeschahm pahri. Wis rohbeschahm zittä walste buhs täpat, jo nekur nelanf leekam kehinam dsihwoht tä walbineekam. Kluffu dsihwoht, sinnams, nekur tam ne-aisleegs.

No Englandes. Waldifchanat stana nahfufe no Abiffinijas — kas 23schä Merz islaista — tahda: generalis Napier effoht ar saweem pulkeem 10,000 pehdas augstu kalnu pahrgahjis, fur zittas farra-mantas paffat atstahjis un tif ehdamaju ween libd nehmis. Leelgabbali un farra-mantas palikfufchas 2 deenu gabjumu atpaffat. Preekschejee effoht 60 (engl.) jubdses no Magdalas nomettufchees un isluhti 20 jubdses tablat us preekschu gabjufchi. Ko kehniusch Teodors nodohmajis, pahr to nefas nebij sinnams. Englandeefchu farra-wihri turrejahs pee labbas wesselibas. — Rahds dabbas un semmju ismekletajs, kas Abiffinijas buhfschanu pahrsinn, raksta, ka Englandeefcheem nebuht neisdohschotees labbi tas karfchs. Tee wehl taggad ne-effoht gallä un jau teem deesgan fuhdsibas pahr dauds un daschadahm grubtibahm, wifswairaf, ka nekahdu zekku naw un dauds reis leeli rinki jamett ap kalneem un besgalligahm grawahm. Drihs pa kahdahm neddetahm tur eefahfchootes tas leelais leetus laiks, tad buhfschoht wiffi zekki pagallam buht samaitati, wiffas uppites pahrpulhst un newarreschoht wairs ne us preekschu nedf atpaffat tift. Wianni tä fapni gan dohmajohf, Magdalu weegli panemt ar famu farra-fkunsti, bet ar tahdahm dohmahm fewi gauschi pee-wilkohf. Wianni nemas nesinnohf, ka Magdala esfoht tahda ffanste, fo patte dabba aisstahwoht un tur effoht til schaura pee-eeschana, ka til weens pats wihrs warroht zekkä stahtees. Kehniusch Teodors

to wiffu labbi gan sinnoht un winsch neubuhfchoht wis us plazzi eet ar saweem prettimeekeem kautees. Magdala ne-effoht wis Sewastopole, — te waijagohf leela spehta un ir tad newarroht nefo dauds isdarriht, jo te stahwi flints kalni effoht preekschä, fur ar leelgabbaleem waijadsehtu usbraukt un scho kalnu starpäs atfal libds 4000 pehdas dsittas grawas un t. pr. Tadeht buhtu labbati, tad Englandeefchi jau taggad, kamehr wehl zekku warr atrast, eetu atpaffat us juhmallu; pehzak to wairs newarreschoht; un tad tad peetrufhschoht pahrtiffas, fo tad darrifchoht, tad to newarreschoht peewest? Tad buhfschoht Teodoram tas laiks peenahjis, tad winsch itt weegli warreschoht atreebtees; tad warreschoht Abiffineefchi, kas jau tä sweschineekus nekahdus ne-eerefs, teem flupt wirfu un darriht ar teem tä paschi grihb w. w. —

No Japanas. Saunafahs sinna no turrenes stahsta, ka Ciropas walstu weetneeki Tailumu effoht waijazufchi, lai tal winneem isflaidrojoht, tä ar to waldischanas buhfschanu tur palikfchoht us preekschu un woi winneem buhfschoht drohfschiba pehz wiannu walbineeku agrafas norunnas te dsihwoht un — ar furru waldischanu winneem taggad buhfschoht darrifschana sawäs waijadfibäs. Tailuns atbildjeis tä: Schi waldischanas wihje Japanä jau effoht dibbinata preeksch 250 gaddeem un ta effoht pa to laiku semmi aplaimojufe ar mihlu meeru. Bet kad nu wiffä pafaulä dauds kas pahrwehrees zittadi un arri winneem pehz sawas norunnafchanas effoht darrifschana ar ahrsemnju waldischanahm, tad pee winneem ar wairs newarroht palikt pa wezzam un wianni ar Mikado weenä prahta to usnehmufchees pahrtahst zittadi; no tehwu-semmes mihlestibas dsichts winsch grihbjeis famu no tehwu tehweem dabbutu warru doht atpaffat tur, no kurrenes ta nemta, semm weenas paschas waldischanas, bet ar to sinna, ka lai tee tautas weetneeki, tee Daiminos lohpa fanahktu un nospreestu, tä ta waldischana us preekschu eetaifama. Mikado scho padohmu peenehmis un nowehlejis winnam scho waldischanu patureht wehl tif ilgi, kamehr tee Daiminos lohpa fanahks un nospreedihis. Bet peepefchi zitti Daiminos no sawas galwas, apbrunnoti Mikadosa pilli eelaufahs, fo ar wianna ministereem isdsinna un eezehla waldischanu no tahdeem ministereem, kas daschadu grehtu deht agraf no annata nozelti un tam libds tee arr no sawas galwas ween Tailuna waldischanu grihboht isahrdrht. Te nu newarreju — tä Tailuns raksta, — zittadi darriht, tä ar apbrunnotu warru pretti stahweht teem nebehdueekeem, kas wiffas tautas prahtam pretti, grihb famu warru usspeest un to jauno Mikado, fo sawä warrä dabbutufchi, pee ta peespeest. Es nu gan negribbu paschu semme braktu faru zelt, bet tomehr newarru mitteetes tautas gohdu glahbt un tadeht man weenadi wiannu pahrgalwibat pretti jaturahs; grihbu tohs apmalbitus us isstena zekka atpaffat waddiht un

fawu preefch-gahjeju gohdu glahbt un t. pr. Ahrsemmes waldischanas lai schinni muhsu stridde labba nemas ne-eemafahs, gan mehs turrefim wiffu, lo ar tahm effam norunnajufchi un wifs buhs labbi. — Tahda tur taggad ta fajufschana un laifs gan israhdihs, ka ar wiffu isdohfees.

Zittas jaunus sinas.

No Ribgas. Muhsu daugawas leddus schinni gadda isgahjis ar masu uhdeni un bes kahdas wehra leekamas fahdes. Taggad uhdens irr deesgan leels fazehlees, ka wehl newarr wis dohmaht tiltu eelift. Sta April pufdeena damplawas pirmo faggi, ar 3 masteem, atwedda pee pilssehtas us islahdeschanu un peelahdeschanu.

No Pehterburgas. Gan jau effam dsirde-jufchi, ka ahrsemme, ihpafchi Amerika, tas noteekohht, ka seeweefchi arr' augstas ffohlas mahziti, paleekohht par doktereem, mahzitajeem un t. pr., bet to wehl newarream dohmaht, ka arri pee mums drihs ta notiffchoht. Taggad kahda freilene, wahrda Sufslowa, no ahrsemmes pahrnahfufe, kas tur ismahzifehs par ahrsti jeb dokteri. Schi dokterene arri te no dokteru teefas pahrlausinata, atrafta itt labbi un pilnigi mahzita, ta, ka winnai newarr wis aisleegt, fawu ammatu strahdaht. Tomehr probtams, ka te pahcha galwas pilssehta winnai nekahdas weetas un darba nebuhs, jo te tee laudis fawu weffelibu negribbehs wis ustizzeht feeweetei, — buhs tai tadeht gan janometahs kahda zitta pilssehta tahlat eefch semmes us dsihwi, fur wihreeschu dokteru naw til dauds.

Zannokahs sinas.

No Madrides. Barzellona pilssehta bij nemeers iszehlees zaur 300 darba-zilwekem, kas pahchi wairs negribbeja strahdaht un zitteem strahdaht nekahwa. Karraspehka jachtneefi tohs nemeera zehlejus islaiffta un aymeerinaja Katalontas gubernija nemeera deht padohsta sem karrateefas.

No Kopenhagenes. Tejenes awife ka no waldischanas pufses stahsta, ka Kreenusemmes frohna-mantineela augsta gasspafcha, dsimmufe Dahnu prinzeffe Dagmara, effohht pilniga weffela un ne-effohht teefa tahs wallodas, kas isdaudsinatas, ka Pehterburgas gaisf winnas weffeliba fahdigs.

No Japanas. Mikado effohht wiffus fweefchu semnju wehstneefus eeluhdiss pee fewis us Rioto pilssehtu, — jo fchee to eefchigu nemeeru redsedami, atteufchi, ka nebuhschoht pulka maiftees. Seddo pilssehta teel nostiprinata. Tam Stohstbadschi jeb Taitunam karschs irr peeteifts. Mikado irr Nangasaki un Hiogo aprinkes jaunu waldischanas wihfi eezehlis.

No Pehterburgas Sta April (teleg.). Schodeen pulst 9 pr. pufsd. Newas leddus fahfa iset. Laifs irr itt in jaus. — Sta April Salschu-Weimares leelerjogs Karl Aleksanders un frohna-prinzis Karl August te abraufufchi un augstais Keisers tohs pee bahnuscha fanehma.

Widsemmes gubernijas waldischanas patente no 7ta Juli, Nr. 67.

Augstizeenigs Widsemmes, Jggauu-semmes un Kursemmes general-gubernators tai kommissionei par Widsem-

mes semneefu buhschanu irr nodewis tohs taggad wiffaugstati apstiprinatus preefchrastus pahr to, tahda atlihdinaschana dsintu muifchu turretajeem Widsemme ja-malka fainneefkem, kad teem fawa renteta semme ja-atstahj tadeht, ta tee leelaku to renti zehlfufchi, jeb kad to rentes weetu pahrdohd zitteem zilwekem. Schohs preefchrastus us tahs peeminnetas kommissiones lufgschanu Widsemmes gubernijas waldischana isfluddina wiffkem par sinu un wehra fufschanu ar to sinu, ka zaur fcheem preefchrastkem tee jau ar patentu no 14ta April 1865 Nr. 29 isfluddinati preefchrastu teel nozelti.

I. Kahda atlihdinaschana peenahfahs semneefkem, kad tee no fawas rentetas semmes teel atstahdinati tadeht, ka schihs semmes isrentetas zitteem zilwekem.

§ 1.

Kad muifchas lungs tad, kad tas kontrakte nofazzihst laifs beidfees, to isrentetu semmi negribb wairs isrentehht lihdifschinnigam rentineefam us tahdahm norunnahm, ta lihdifschim un tee abbi, isrentetajs un rentetajs, labba prahda newarr falihgt us zittadahm norunnahm un ihfta laifa to kontrakti atjaunahht, tad isrentetajam peenahfahs ne wehlat, ka Zehkaba deena (25. Juli) beidfama kontraktes gadda rentineefam sinnamu darriht, us kahdahm norunnahm un par kahdu gadstahrtigu rentes summu wifsch to kontrakti grihbhoht atjaunahht. Schi sinna muifchas tungam jeb wiina weetneefam pahcham pee pagasta teefas, jeb arri zaur raksteem rentineefam sinnama jadarra; ja to darra zaur raksteem, tad arri japeeminn ta deena, kad ta weeta atdohdama. Pehz to rentineefam peenahfahs pa 2 neddekahm pehz tam, kad to sinu dabujis, pee pagastateefas isteift, woi wifsch fawu rentes kontrakti grihb atjaunahht us tahdahm norunnahm, ta rentes-dewejs usdewis; un ja wifsch to darra, tad winnam tuhlin ta ka par galwofschanu japeenefs ta festa dalka no pagehretas gadstahrtigas rentes summas. Ja muifchas lungs pagehr leelaku to galwofschanu, tad rentineefam ta wiffwehlat lihdif Imu Janwar ja-eemalka; tomehr tai galwofchanas summa lihdif ar to, to rentineefs jau peeneffis apleezinadams, ka to jaunu kontrakti peenems, pawiffam tohpä newaijag wairaf istaifht, ta pufsi no tahs gadda rentes; — rentineefam fcho galwofchanas summu arri warr atlaift, kad tas zittu galwofschanu peenefs tahdu, ar to muifchas lungs meerä. Ja rentineefs nepeenefs wis to sinu, ka wifsch ar jauno norunnu buhschoht meerä, ja ne-eemalka wis to pagehretu naudas-summu un arri peenemmanu galwofschanu nestapfe, — kas tad israhda to, ka wifsch ar muifchas lunga preefchä liktu jaunu kontraktes norunnu ne-effohht meerä. tad winnam subd ta teefa, to semmes gabbalu wehl us preefchü pätureht un muifchas lungam paleef ta hrihwiba, pehz pabeigta kontraktes rentes-laika rentineefu no tahs lihdifschim wiina sinna bijufchas rentes weetas atstahdinaht; tomehr winnam tellahht, bes tahm fcho preefchrastu Sta § nofazzitahm pahrlabhofschanu atlihdinaschanahm, wehl zitta atlihdinaschana rentineefam jaismalka un prohti tahda wihfe: Ja ta pabeigta kontrakte bij masaf nekä us 24 gaddeem norunnata, tad tas no fchahs rentes weetas aiseedams rentineefs par atlihdinaschanu dabbu trihs reis til dauds, zil muifchas lungs taggad pagehr wairaf pahr to pehdeja rentes gadda malkata gadda renti; bet ja ta pabeigta kontrakte bij us 24 jeb wehl ilgakeem gaddeem notalfta, tad aiseedams rentineefs par atlihdinaschanu dabbu til to dsihwfahrtigu teefu ween no tahs peeminnetas wairaf pagehretas rentes summas.

§ 2.

Dee tai preefcheja 1mä § lassami preefchrastu par atlihdinaschanu teem no fawas weetas aiseedaman renti-

neefem, irr dohti arri preefch zittadu nodohfchanu woi arri preefch nodohfchanu un darbu klauffchanas famafktu naudas renti, pee la, lai warretu sinnacht to starpibu stary to libds schim maffatu un stary to us preefchu no muifchas kunga praffitu rentes summu, tabs pehz libdsschinnigas kontrakttes dohtas nodohfchanas un darbu klauffbas pehz tabs pascha kontraktte norunnatas tallfes (§ 180 un 186. Wids. semn. litt. no 1860 g.) nauda aprehfinajamas. Kur nu tahda tasse kontraktte naw norunnata, tapat arri wiffur, kur ta to pehz dattu kontrakttes klaufftu darbu wehrtiba neistaisa masaf ka pussi no wiffas rentes summas, tur at libdssinafchana tam fawn rentes-weetu atstahdamam rentineefam ja-aprehfina ta, ka scho preefchrafftu zschâ § no-fazzihts.

§ 3.

Pee klauffbu nozefchanas ta to weeta stahdamahs naudas rente norunnajama stary gruntskunga un rentineefu, paschu stary; bet ja tee ar to newarr wis falihgt, tad gruntskunga peenahfahs, Zehfaba deenâ rentineefam un pagastateefai sinnamu darriht, tahdu gadda renti winsch pagehr maffajamu par to rentes weetu jeb semmes-gabbalu. Us to waijag tam rentineefam pa 2 nebbefahm isfazziht, woi winsch apnemmahs to no gruntskunga pagehretu renti maffah, jeb woi arri winsch no fawas puffes usdohd, zit winsch rentes gribbetu maffah. Ja tad gruntskungs to no rentineefa peedahwatu summu peenem, jeb ja rentineefs to no gruntskunga papreefch pagehretu renti gribb maffah, tad ta rentes weeta paleel rentineefam ka bijufe un pehz tabs no abbejem peenentas rentes suumas teel ta jauna kontrakte notaihta. Bet ja gruntskungs ar to no rentineefa peedahwatu rentes summu naw meerâ, tad winnam irr ta waffa, pa nahfameem Turgeem (Zschâ April) to libdsschinnigtu fainneetu no tabs rentes weetas atstahdinaht, tomehr newis zittadi, ta ween, ta winsch tam par atlibdssinafchanu ismafka til dauds, ka tas par gadda renti winnam safchlihts, — un arri bes tam wehl to schinnis preefchrafftids stâ § peeminnetu atlibdssinafchanu par pahrlabbofchanahm.

§ 4.

Kad gruntskungs pehz Wids. semneeku litt. no 1860 gadda § 102, grihb klauffbas semmes dalka jaunu semmes dallifchanu stary kahdam rentes weetahm isdarriht, tad pawiffam naw brihw kahdu dalku no schahm semmes dalkahm atraut teem to dalku libdsschinnigeem rentineefem, ja tee paschi ar to naw meerâ, un prohti, pa to laifu, lamehr wehl tabs kontrakttes naw pabeigtas, pehz kurrahm schie semmes-gabbali isrenteti. Bet tad tabs kontrakttes nodsthwotas, irr katram rentineefam, no kurra semmes ne masaf ka weena zettorta dalka no tabs libds schim taggad tur peederrigas semmes teel atdallita — ja tas ar gruntskunga labba prahâ rentes-kontrakti neatjauna pah to pahwehrtitu semmes-gabbalu — ta brihwiba, fawn rentes-weetu atstah un no muifchas kunga pagehret, par atlibdssinafchanu, to arrentes naudu, jeb wiffu rentes-dohfchanu un klauffbu wehrtibu no pehdeja rentes-gadda. Ja nu schahda buhchanâ ta rentes weeta buhtu renteta us fajauktu nodohfchanu woi klauffbu renti, tad wiffu to nodohfchanu un klauffbu wehrtiba ja-aprehfina nauda, pehz tabs wehrtibas, kahdu renti patz tas rentineefs schlihts. Tamlibds rentineefs tad, tad wiffa wiina rentes-weeta teel peedallita pee zitta semneefa semmes-gabbala, un tad pehz kontrakttes laika winnam ta libdsschinniga rentesweeta teel usfazzihta, dabdu par atlibdssinafchanu weena gadda renti atmaffatu.

Peelikkums. Pehz draudses-teefas nofpreeduma warr gruntskungs palikt swadbads no tabs schinnit preefchrafftâ nofazzihtas atlibdssinafchanas tad, kad winsch peerahda, ta winsch prett to rentes-weetai atnemtu sem-

mes-gabbalu tam tit pat dauds zittas semmes weetai atdewis, kas nemas naw flittata un neisbewigata un ta tahda wihse tai rentes-weetai zaur to pahzel-fchanu ta agrafq wehrtiba un eenahfchana nemas naw pamafinata.

§ 5.

Bes tahm preefchejds §§ nofazzihtam atlibdssinafchanahm dabdu tas no fawas rentes-weetas atstahdinahts rentineefs atlibdssinafchanu par tahm semmes pahrlabbofchanahm, to winsch ar gruntskunga wehlefchanu pahrlabbofchahm un scho atlibdssinafchanu winsch dabdu tahdu, ka to pehz Wids. semn. litt. §§ 136 libds 136 rentes kontraktte notaihtjufchi, Peelikkums. Kad rentes-kontraktte netas naw nofazzihts pah to rentineefam atmaffajamu semmes labbofchanu, tad to wehrtibu draudses-teefa tafseerehs un nofazzihts. Wids. semmes semneeku kommissionei peenahfahs tuhlin, kad schie preefchrafftu buhs pasluddinati, draudschu-teefahm preefch tahdam tafseerefchanahm jeb nowehrteschanahm doht ihpaschus preefchrafftus jeb liffumus, kas dibbinajami us tahm preefchschmehm, kas tai dohtas no general-gubernatora un tam klah peelikti tee pah scho paschu buhchanu tai § 55 9ta Februar 1865 wiffaugstati apstiprinatds semschpibas liffumds preefch Sahmu fallas dohti preefchrafftu.

§ 6.

Tabs te tais preefchejds §§ isteittas atlibdssinafchanas irr isdarramas arri pee tahdu kontraktu isbeigfchanas, kas taiftas pirms schie preefchrafftu bij pasluddinati un arri wehl kas norunnatas preefch ta laika, eefam bij dohti tee semneeku liffumi no 1860ta gadda.

§ 7.

Tabs scho preefchrafftu §§ 1 libds 5 laffamas nofazzihtifchanas pah to atlibdssinafchanu, kas jadabdu tahdeem semneefem, kas no fawahm rentes weetahm teel atstahdinaht, ta tabs weetas zitteem isrentetas, schahs nofazzihtifchanas paleel pilnâ spehka preefch wiffahm dsimt-muifchahm Wids. semne, tit labbi preefch tahm, to winnu dsimtkungi paschi walda, ka arri preefch tahm, kas isdohf-tas us arrenti woi nodohfahs kihlam.

II. Kahda atlibdssinafchana jadabdu teem semneefem, kas no fawahm rentes weetahm teel atstahdinaht, ta tabs weetas zitteem pahrdohfahs.

§ 8.

Teem zilweefem, kas us renti tur tahdus semmes-gabbalus, to grihb pahrdohf, teem pee tabs pirtfchanas irr preefchrohta preefch ta swescha pirzeja, sinnam tad, kad winni irr meerâ ar to pirtfchanas naudu, arr zittahm tedlah peederrigahm sinnam, ar teem termineem, kad pirtfchanas nauda jalihdsina un ar to galwofchanu, kas dohdama.

§ 9.

Kad muifchas kungs grihb weenu pee fawas muifchas peederrigu semmes gabbalu pahrdohf, bet ar tabs weetas rentineeku par to pirtfchanu wehl newarrejis wis falihgt un tad atraddis zittu pirzeju, tad tam waijaga tai laika no 25ta Juli libds 1mo Dezember notaiht weenu pagaidu-pirtfchanas-kontrakti, kur eefchâ flaidri jafaraffita ta pirtfchanas maffa un wiffas zittas tedlah waijadfigas sinmas. Scho kontrakti waijag pahrdewejam ne wehlat ka 1ma Dezember deenâ preefchâ litt tam pahrdohdamas weetas rentineefam; to lai barra gruntskungs patz, woi muifchas pahrwalditajs, jeb apstiprinatds weeteefs woi nu pee pa-

gasta-teesas sehdeschanas deenâ, jeb prett apleezinadamu rakstu, lahdâ deenâ ta tilla preefschâ litta. Ja tad nu rentineeks to semmes gabbalu, kas winnam bruhfeschanâ, patz gribbetu pirrt tã, kã tai pagaidu-kontraktê tas wijs isteikts un nofazzihts, tad winnam to waijag sinnamu darriht pagasta-teesai, lai schi to attal pasuno pahrdewejam un ka tad warr ta pirrschana tift isdarrita jeb woi lai pirzejs gruntsfungam gahda galwofchanu, ka pateest to isdarrih. Ja rentineeks to nedarra pa 4 neddefahm no tahs deenas, tad winnam ta jau norunnata pahrdohschana tiffa sinnama darrita, tad wijsch pasaude sawu pirrschanas teesu us ta semmes gabbala, ko wijsch bruhke un schi weeta tad teef pahrdohsa tam swescham pirzejam, ar to pagaidu-kontrakte jau notaihta.

§ 10.

Kad tas rentineeks negribb wis to winna bruhke buhdamu semmes gabbalu pirrt, jeb kad wijsch sawu pirrschanas teesu us to pasaudejis un tadeht scho rentes-weetu ziis pirzejs eemanto, tad tam lihdschinnigam rentineefam waijag to weetu tai kontraktê nofazzihtâ laikâ atdoht, kur tad wijsch no grunts-funga par atlihdina-schanu dabuhš til dauds, kã ta pehdeja gadda rente is-taijsa; jeb, ja ta pahrdohsa rentes weeta bij us klauſſbu woi daffas renti turreta, tad tas dabbu 4 prozentes no pehdejas, no gruntsfunga pascha pirma peeminnetâ wihjê usdohsas pirrschanas naudas. Bes ta rentineeks dabbu atlihdina-schanu par sawu semmes pahrlabwofchanu, kã § 5 schinnis preefschraftsôs nofazzihts.

§ 11.

Kad tas semneeks, kas semmes-gabbalu us renti turra, negribb wis to semmi pirrt par tahdu maksu un us tahdahn norunnahm, kã gruntsfungs preefschâ rakstijis, tad gruntsfungs warr to semmes-gabbalu pahrdohst zittam pirzejam arri tad, kad tas kontraktê nofazzihts rentes laiks wehl naw beidses; bet tam lihdschinnigam rentineefam newarr wis usspeest, pirzejam to pirrtu semmes-gabbalu agraf nodoht, kã pa nahlameem Turgeem (23 April) pehz tam, kad muischasfungs winnam sinnamu darrihts, ka ta weeta pahrdohsa. Pee mahjas atdohschanas rentineeks dabbu no muischasfunga bes tahs tais §§ 5 un 10 schinnis preefschraftsôs nofazzihts atlihdina-schanas, wehl weenu ihpaschu atlihdina-schanu par to, ka winna kontrakte preefsch laika isahrbita un schai atlihdina-schanai waijaga buht ne masaf kã 5 prozentes no tahs maksatas rentes par kãtru wehl nenodsihwotu rentes gaddu; jeb, ja par scho semmes gabbalu wehl darbi tiffa klauſſti, tad schai atlihdina-schanai newaijaga buht masafai, kã 1/3 prozentes no pirrschanas naudas un prohti, par kãtru wehl nenodsihwotu rentes gaddu. Ja tomehr pehz § 140 to Wids. semn. liff. no 1860 gadda rentes-kontraktê norunnata leelata atlihdina-schana par to, ja tã gadditohs, ka schi rentes-weeta preefsch isdshwoteem rentes gaddeem tiftu pahrdohsa, tad schi leelata atlihdina-schana jaisdara pehz tahm sinnam, kas kontraktê nofazzihts.

§ 12.

Rentineeks pasaude sawu atlihdina-schanas teesu pawis-fam, jeb pa daffai til tad, kad wijsch us teefas spreedumu no tahs rentes weetas teef atstahdinahts tadeht, ka sawu saimneefochanau palaidis, jeb nepeeptidijis wiffu to, ko ar rentes kontrakti apnehmees. Tapat rentineeks sawu atlihdina-schanas teesu pasaude arri tad, kad wijsch patz no sewis to rentes-weetu usfalka, bes ka ta rente buhtu pawairota, jeb bes ka muischas fungs zittadi kã buhtu tahs lihdschinnigas rentes norunnas pahrgrohšijis.

Peelikums. Wiffas tahs tã lassamas nofazzihschanas tuhlin, kad tiffuschas pasluddinatas, irr spehta un tahm paleef padohsas arri tahs rentes-kontrakties, kas preefsch

scho preefschraftu isfluddina-schanas irr zeltas un spehta gahjuschas.

§ 13.

Schee tã lassami preefschrafti pahrlatlihdina-schanu teem no sawahm rentesweefahm atstahdinateem rentineefeam, derr til ween tur, kur semmes gabbalus muischu fungi semneefeam pahrdohd, jeb isrente, bet ne wis pee tahdahn kontraktehm, ko semneeku gruntsineeki taijuschu sawas semmes un mahjas isrentedami; pee schahdu kontraktu atjau-noschanas derr til ween tahs paschâs tais kontrakties norunnatas nofazzihschanas.

Nihgas wille, 7tã Juli 1865.

Pehteris un Tschaukste.

Tschaukste. Labriht, Pehter! Kã tad nu sweschahs? Raug', gruhsta seema attal rahdahs pahrzeesta un mehš, tã faktoht, attal tikkuschu us zinna! Daschi brihnojuschees, ka mehš til mas farunnajotees, bet lai tee prohwe paschi falla laikâ un us stuhra kahdu laizinu pastahweht un plahpacht, gan redsehs, woi teem nefals johhi.

Pehteris. Nu ja, kãtris teefa tã, kã winnam saws deggons rahda. Pa seemu jakust pee darba, lai fl-tums paleef kaulos, — tad naw nefahds preeks brihtinu apstahtees, kã taggad, kur faule jau silda johbus.

Tschaukste. Sinname, kã zitta leeta tam, kas mihtaki sehseh schenkê, kur brandwihna twaiks deggonu silda. Teem lautineem pawaffara zittu preeku nedarra, kã ween to, ka nu attal kuggu un pelnas laiks schlahs, kur paschi warrehs dauds mas pelniht preefsch rihflles, tã, ka nebuhs wairs jagudro, kã no zittu kauschu labbatahm nau du isdabbuht. Woi ne-redseji jau isgahjuschâ swehtdeenâ, kã pa labbatahm un eelahm tiffa lihgohts? Tee spradschi, kas seemu pahrzeetuschu, preezajahs attal schinni waffara zil-wezibas gohdu gohdu pohstih.

Pehteris. Ne-errojees, Tschaukstih, ko tas wijs palihš. Nebst, ka Deews patz arr jau tai negantibai pretti strahda un fuhsta niifno baddu! So awises raksta, kã dauds weetas pee ta badda effoht wainiga kauschu paschu palaischanahs un ta lohpiſta dferchana.

Tschaukste. Kã nu ne! Bet — nu deen, ihgnahs pahrl to wairak runnaht! — Woi nesinni to zittu labbaku pastahstih?

Tschaukste. Deesgan, bet pee ka lai eefahku? Winnâ neddekâ — swehtdeen, isstaigajohs pahrdau-gawâ pa Ahgelskalnu un Sakslauku; tã gan put-nini jau dseed, bet man rahdijahs, ka gluschu retti un ka scho mihtu dseedataju schogadd' par dauds mas. Kã tas gan nahlahs? Woi tee arr baddâ nonihluschu?

Tschaukste. Ko nu baddâ nonihšs tee, lam ap-gahdneeks labs. Bet man rahdahs, ka ta arri ne-kreetu zilweku waina. Pahrstaiiga til pa krahmeem un platscheem, woi neuseest deesgan spohstus un tihflus, kur tee nabbadšini teef twerti, flaidri zilweku nelectibas deht ween. Woi ta naw sohdamas bes-deewiba!

Pehteris. Teefa, teefa! Tschetredemitais weens ar faweem beedreem Schaggareem un Sarreem, ifgaddös leelu dattu scho mihtu dseebataju pohsta, fur tad wehl zitti! Nesables lehti newarr isdeldeht, tä arri schohs nekrectus gefkus, lai gan lohpu aisstahwe-
fchanas beedriba teem pretti farro.

Pehteris. Gan jau teem to ammatu aisleegtu, kad til zitti laudis, kas to sinn un reds, tohs blehschus ne-aisstahwetu, bet to nedardu apleezinatu tur, fur wajaga. Deewam schehl, muhsu deenäs wif-
feem blehscheem un rasbaineckeem zaur to ween wiannu ammat's labbi isdohdabs, fa zitti laudis ar teem weenu walgu wehl, — fa tee par teem nelezina, fo wianni redsejuschu un fo sinn. Pats ar fawahm au-
fihm esmu dsirdejis laudis runnajoht, kas fazzijahs redsejuschu to un to pa nakti ar sabdsibahm brauzoht, tam un tam redsejuschu tahdas un tahdas sagtas
lectas, — bet kad tee teel preeksch teefas faukti, lai apleezina, tad wianni nefa nesinn. Tahdi mehds
fazzijht: ne manna zubka, ne manna druwa, — win-
neem effoht bail, fa tahdi sagti un rasbaineeki waktä tikfuschu, pee wiinneem atreebschotees. La til besdee-
wiga kuhtriba! Tahdi laudis nemas neapdohma, fa wianni tahdu grehku flehpdami, paschi irr lihds sagti
un flepkawas un fa tas grehks arri us wiannu gal-
wahm guft, us fo gaida laiziga un muhschiga foh-
diba, kas teescham paktatä nepaliks.

Pehteris. Teefa gan. Katris dohma, fa wiafch effoht drohschs, kad dsiffä kalna allä eelihdis, bet
nesinn, fa kalns drihs warr gahstees un newittloht
wiinnam usgabstees wirsi! — Wehl ap muhsu pil-
sehtu isstaigabamees esmu usgahjis dauds atmattas
un brijwus platschus, fur naw nefahds purs, bet
labba semme; te man prahtä schahwahs; lautinu
til dauds, fa ruhmes naw, fa ehdahs zits zittu fa
fiwis uhdenti, zits zittam weetu un maijes lummosu
tikhodams noraut, — woi tee tahdi newarretu us
tahdahm weetahm nomestees un dsihwe celohptees,
labba, ne fa zittam usmahktees!

Tschaukste. Ja kad tä buhtu! Gij, luhfo til us
tahdu gabbalu nomestees, tad gan redsefi, kas tew
fo wehlehs! Schee laiki jau tahdi, fur katra smil-
schu saujina jausfwerri swarru-kausä. Zittureis gan
tä hij, fa tahdu brijwu gabbalu dabbuja us dauds
gaddeem pa brijw; bet taggad, ja nespehji fohliht
leelu leelo renti tuhlin eefahkumä, ja nespehji leelu
galwofchanu eemafahht, tad lai labba tahds gabbal
wehl simteem gaddu brijwä puhst, ne fa tew weh-
lehs fo few par labbu bruhseht. Ko tad lai nab-
bags rohf'pelnis te warr eefahht!

Pehteris. Nu ja, ar laifu, kad til gruntsfungi
grihbetu labbus gaddus pazeestees, tee te warretu
labba renti dabbuht, nefa fa nabbagu funnischu
galwas-nanda teem eenefs. Bet taggad tee laudis,
lai gan wiffi brilles waktä, tomehr tahlal neredf, fa
til fawu preekschu — til reds fo naudu, fo teem jau

eeleef saujä, bet ne to, fo tee us prahtigaku wihji
warretu eedabbuht.

Humorista postes tascha.

St-n. Daudsi taggad taifabs par gruntinee-
feem, bet humoram fa waffineckam japahrteel ar
faktian, fo tam Mahjas weefis eerahdjis. Waffi-
neekam naw gruntineeka prahts; tadeht tas nedohma
us grunti, bet us ruhmi, jo tas irr wairaf weefigs
(raschigs) ne fa Mahjas weefam ruhmes. P.

W. G. — Zits warr eewaizahht, us fo desmit
gudri newarr atbildeht ne til fo wehl desmit humo-
risti. Es schim brijsham fewi weenu paschu sin-
nohs, tadeht laischat manni meerä ar tahdahm wai-
zafchanahm.

S i n n a.

Latiwiska palihdsibas beedribu te sinnamu darra, fa ta
15tä Mri. pasluddinata runna, fo Berg kungs 14tä April
grihbeja turreht gildes-nammä, netiks wis turreta ta-
deht, fa Berg kungam wajadseja aisreisoht.

**Latiwiska palihdsibas-beedriba preeksch truhkumu zee-
dameem Tggauweem.**

Mihgä, 9. Aprili 1868.

Zaur Blumenthal no: P. Erwaldt 60 kap. Schuly 1 rub. M.
Seebing 50 kap. Zaur F. Polenz no: Swan Petrow 1 r. P. Gar-
banow 1 r. D. L. 1 r. J. Lebedew 1 r. P. J. Lopnikow 50 kap.
P. Firsow 1 r. J. D. P. 1 r. Höflinger 1 r. C. Kleingarn 1 r.
G. Sandersohn 25 kap. Th. S. 30 kap. K. Boymann 1 rub. Jan
Paegel 50 kap. P. Resgal 50 kap. N. Torups 1 r. A. Bressmann
20 kap. P. Winta 25 kap. Vogel 25 f. D. M. 2 r. P. Sirenge
1 r. J. A. G. 10 f. D. G. 30 f. M. S. 50 kap. W. L. 25 f.
J. L. 1 r. J. P. 30 f. A. W. W. 1 r. Zaur Stabberg par stah-
fu: „Zuha un wiinnas eedshwotaji“ 37 r. 69 f. Zaur „Mahjas
weefa“ redaktiju 5 r. 50 f., prohti: zaur zeen. mahjuaju Mülhel no
Laudohnes draufes Nuffu fainneeta A. R. 50 kap. un no Sawenes
müshneeta fainneeta J. R. preeksch isfallufchem 3 rub. No M.
Rampe 1 r. No P. Purmal 50 f. No A. Schnohre 30 f. No wai-
raf behneem 20 f. Pawissam tohpä ar to, kas agraf eenahjis: 1619 r.
rub. 7½ kap.

Uf preekschu dahmanas tapat no pilsehtneekem, fa arri no sem-
mehm pretti nems fa lihds schim: Messer-ammata pee P. Tiedemann
Kerlowius mahjä, jumprawas- un jannas eelas-stubri N 4, pee rah-
tuhä, Ligger-ammata pee N. Plawneeta leela tehtnaa-eela N 47,
fa arri pee „Mahjas weefa“ redaktijas Plates kunga driktu-nammä
pee Pehtera basnijas. Beedribas kaffirets P. Tiedemann.

Mudeles-sinaas.

Mihgä, 12tä April. Laits lohti jauls un wehtrains.

Linuu-tirgus. Schinni neddelä maffaja par kochna sinneem
48 lihds 60 rub. un par brakla no 30 lihds 47 rub. par birfawu.
Brakletas sehjamas linuu-sehllas 9 rub. 25 kap. par muzgu.

Sihka andele. Puhrs kweeschu 6 r. 25 f. lihds 6 r. 50 f.,
rubu 4 r., meeschu 3 rub. 40 f. lihds 75 f., ausu 1 rub. 90 lihds 2 rubl.
Puhrs kweeschu miltu 6 r. lihds 6 r. 50 f., rubu miltu 3 r. 80 f. lihds
4 rub. — kap., meeschu putraimu 4 r. Griktu putraimu 4 r. 60 f.
lihds 5 r. Ausu putraimu 6 r., meeschu putraimu 4 r. 60 f. lihds 5 r.
Sinnu 5 r. 25 f. Kartupelu 2 r. Pöhds sweesta 5 r. lihds 5 r. 25 f.
Muzga sahts: sartana — rub., balta rupja 7 rub. 50 kap., smalka
balka 7 rub. 75 f., afmena sahts 7 rub. 50 kap. Silkes lastu
muzgä 13 rub. 50 kap., eglu muzgä 13 rub. — kap.

Laudas tirgus. Walfis barka billetes 82½ rub., Wif. usfal-
kamas kihlu-grahmataas 100 rubl., neuwafkamas 88 rubl., Mihgas
Kihlu-grahmataas 85½ rub., Kursemnes usfalkamas kihlu-grahmataas
98 rub., 5 procentu usdewu billetes no pirnas leenechanas 127
rub., no obträs leenechanas 128½ rub. un Mihgas-Dinaburgas wsel-
suzjeka ahlijas 118 rub.

Atbilpedams redaktehrs A. Leitan.

No zensures atwehlehtis.

Mihgä, 12. April 1868.

Zahs muishu waldischanas un pagasta teefas, la arri zittas teefas, tam rehtini peesubtiti per fluddinaschanam, to liffufchi zaur „Nabias weest“ isfluddinacht, teel luggias, lai to mafku drihf atfubra. Zelfacht ar to daru finnamu, ka us preefchu n e la h d a s fluddinaschanas netis usnemias, tam mafka nebuhis peelitla klacht. Jamafka par fatru driffetu riudi (Zeile) tam 40 bohfstabi, 8 kap. fudr. **Ernst Plates.**

No Ahgelsfalna gruntsrentineefceem zitti wehl to 1862tra gadda eefachtu pahrmehro- fchanu nam riltigi isdarriufchi, la lai warreiu finnaht, zil teels ihsti minna grunts-plazzis eef- foht, zitti aikal sawas pastelleras grunts-fahres nau isnehmufchi; daudft jau danof gaddu grunts- naidu parrada un wehl zitti to pa pagahufcheem Mittefeem mafkajamu grunts-naidu nau pre- nefufchi. Wiffi fchahdi te peeminneti Ahgels- falna grunts-rentineefi teel usazinat, 6 neddetu laita un wifwehlaki lihds Mai mehnefcha gallam f. g. pee appalfchraftita sawas darriufchanas is- darriht; zittadi ar teem, kas fcho terminu no- fauehs, tifs darrihts pehf liffumu fpehta. 3

H. Goppener,
leela pilk-eela, Nipp mahja
N 17.

Ustizams un gohdigs zilwels, kas daudf maj proht dahsneela ammatu un las arri firgus proht fohot, war weetu dabuhf par mahjas falpu. Sapeteizahs Ritter-eela N 9. 2

Weens patefags un ustizigs piutis, kas dee- nefu melle, to warr dabuhf Ahdoschu mah- zitaja muishu fur lihds fchim rekrufchi nau dohti un fur arri winamu warr peerakftit, ja grihb.

Preefch badda-zeetejeem no Dohles draudfes 26 rubl. f. zeentigam Widssemes general- super- deniam peeneftit.

Appina-ozjions.

Zettordden tai 18ta Aprili 1868, pulstf. 12 tifs taits spihkeras Nr. 23 pee Dom- bafnizas masa partija

wifslabbato preffetu Kreemu appinu no 1867ta gadda plahwuma par tuhlin aismakfajamu naudu pahredohta.

C. Helmsing,
pilsfektas ozjonaters.

Purumufsch 18ta Aprili tur- rehs ozjioni fur pahredohs firgus, lohpus un darba-rihtus.

Gribbedams sawu prezzu krahju- mu pawiffam ispahredoht,

nowehtu saweem pirzejeem, ka te prezzi eepeht par ihsteno tirgu fflaidru naudu makfadami, no fcha laita atpakkaf makfahf 10 prozentes latea reifse no tabs makfas, to par mannas bohdes prezzi makfahs.

G. Ed. Berg,
Kohp-eela N 2.

Weena mahja, tam klacht 4 puhra-weetas semmes, teel pahredohta, woi arri us renti isdohta, pee Aleksandera wahrteem. Klachtalas finnas isdohs pahcha pilsfektu, teater-eela N 4, diwi treppes augfcha pa freifu rohlu.

Darru finnamu, ta efmu ceiafifis diwas fmetfchu an fchju-bohdes, Suworow-eela N 33 un Kalku-eela N 23 pee Dohliwa eebraufschanas weetas un turpat arri pahredohtu fmalafko Ketro- leumun par lefata tirgu. Lubdofhs, lai pee man- nis peht.

J. E. Frey,
W. K. Sainow,
Kalku-eela.

Zitin labbi dihgofchu fakana ahholina- un timoti-fekflas pahredoht

Ladeht itt fewifochi es usazinjaja wiffus, kas par to fuddfahs, ka semme nefpehoht ahbo- fchu, linuus woi firuus isdoht, tapat arri tohs kas papilnam kartupelus stabda un ar fcheem an- dell ofenu un wiffus, kas til ween par nefpehzigu semmi fuhfahs, ar fcho lali-fahli fuhdoht ne lamehrees.

Lai wiffas praffifchanas parefti ispidiht warretu, es semmes-lohpejus luhdsu, tam patihf, man pastelleraschanas finnas pee laita peesubtiti.

H i g a .

Hihgas

damp-faulu-miltu fabrikis

peedahwa preefch nahfoshas laulu fuddofchanas sawus wraikous laulu- un raggu-miltus, par to jau atlaifu lehtatu tirgu un darra teklacht finnamu, ka to pilnigi isdarriht kahrodams, kas schinni buhfchana semmes-loh- pejeem derr, arri Stalfurtes-lali-fabli preefch laulu fuhdoschanas pahredohtu un to wifse pahroohfchanu jeb Agenturu preefch wiffas kreemufsemes usnehmis efmu.

Karl Kr. Schmidt.

J. C. Schwenna

jaurusbuhwetu damp-dfelfu-fabrikki sem Dfch- kiles pee Soffijas muishas peedahwa mihfstu kalamu dfelfi par 18 rub. un dfelfu-afes ar fchuguna buhfchem par 5 un 6 rub. par pohdu, arri arku lemfchus, fudmallu dfelfes un lau- fchamas ftangas.

La bohde irr atrohoma Mihga, leelaja Kchnin-eela Nr. 14 un te warr dabuhf kalla- mu dfelfi par 18 1/2 rub. par pohdu

J. C. Schwenn.

Wiffadi Englandes un Wahfsemes ammat- rihti preefch ikweena meiftera waijafshas, ta arriban wiffadi eerohtfaji preefch muishu, mahju un faines lohpfchanas, buhwefchanas un semmes-darbeem, un wecha leekami tee ahfsemes mafee buffa- jeb ehrglu-arkli preefch weena firga, un tee leele diwu firgu arkti us ritteneem, irr pilna barea atrohnam un teel par tairnu mafku pahredohti eefch tahs gruntigas

J. Hedlich

Englifchu magafibnes.

Ehrglu-arklus ar un bes preefch- nafcheem, fchkippeles un fahgus no wiffadahn fotehm lehti pahredoht jama Englifchu magafibna

A. Th. Thiefs,
Kalku- un Walfes-eelu fudri, Schwein- furta mahja, Mihga.

Pece jama brahla Wolmare

wiffadas pehrwju-prezjes aikal no Wahfsemes atfuhitas, probti: ftasfas farkanas, purpur, dfeltanas, wiolett, fillas un debbes-fillum, anilnu pehrwes, wiffas fortis fillum-fahles us galw- fchanu, jaunas bruhnas, pelkshas un falkas pehrwes ar pamahzfichanu un wiffas zittas pehrwju prezjes, ta arri pirmas fortis fuffainifchi par 1 rub. 50 kap. par mahzimu, ta arri wiffas mahldern-pehrwes, fricht, efje, bleiweis u. z. par to wifstehtato zennu warr dabuhf, preetim kreis- fhohlai pee

C. G. Henschel.

Teel, kas hullus pa waffaru grihb is- ihreht, lai lihds 1mo Mai peeteizahs pee Koch kunga, fchuhnu-eela jeb pee pilsfektas gannibu usranga us Weifchu-dambja. 2

Labbi dihgofshas ahr- femmes farkanahs ahholina- un timoti-fekflas pahredoht

W. Bornhaupt,

leel. Smilfchu-eela Nr. 27, rahstf. Saltina mahja.

Frifshas, labbi dihgofshas dahrfu-faknu un zittas laulu-fekflas, dahshadas kahpofiu fortis, wiffu agrafek bolfter- un zulkura-firni u. t. j. pr. un lappu-rahzini preefch lohpu-barofschanas par lehtu mafku dabbu pee

Schlcht un dehleem,
us weifcha-dambja N 7.

Brihwa piazzis lihds ar lohfu-dahrfu pahredoht- dams, par to klachtalas finnas isdohs leela Alek- fander-eela, N 84, fehta. 1

Kas Oktobera beigas us Bleslamas fchoffejad ap Dohl-krohgu iskritufchu, palaga eefchuhfu Keisera- hildi fanehmis, teel luhgts, to fchahs lappas redafzifai ndoht, jeb arri Geriku-pafte preefch

A. Cuggieser.

**Peßz to, kad ta eefahroschana irr eeneh-
mufees, tad ta dsemde to grehfu, un kad
tas grehfs irr pabeigts, tad tas dsemde
to nahwi.** Jehk. 1, 15.

Bija weena no wißzaukakahm waffaras naktim par semmi isplehtufees. Bilns mehneßs apluhfoja fawus tullus waigus itt lehni kustedamã ubdenti, jo efers bija meerigs un winna weegli wilni lehni pee krastamallas nowehlahs, fur pilßsehtina stahweja. Gan nebija wehl wehlu, jo us wezza basnizas tohrna pulstems nu patt ka desmit bija apstittis, tad tomehr pilßsehtinas eedsthwotaji jau pee meera bij aizgahjußchi. Bet ne ihsti wißfi gulleja, jo patlabban Peßtera gastusi mas lohdsinatsch atwehrahs un jaunskungs itt kluffi semme nolaidahs. Tas bija Ferdinants Olz, jeb flaitstais Ferdliß, kã nahburgu meitinas wiannu bij krustijuschas. Winsch bija mahlderis, un lihds ar zitteem annata beedreem schẽe bija apmettees un jau nedeklahm dshwoja. Beedri nomiggusch, duffeja faldi, un nepuhlejahs wißs ar — jauku mißlestibas laimi.

Puhze, wißfu deenu atpuhtufees, fahka is tahlas kalnu starpas nejauki brehlt un tuhliht tai mißtalais no meßcha fakta gastuschã tuwumã afsauzahs. Muhfu Ferdlin neatliffa laita, us tahdu nelabbu trohßfni klaußtees, jo patlabban bij eserã kluffa airu wilßschana dßirdama un ar leelu steigßchanohs masa laiwinã tuwojahs. Gan wiannã sfrehja, tif ko spehja, tad tomehr flaitstam Ferdlin mallã stahwedamam, tas wehl par lehnu isliffahs; tapeßz tad, tiffko laiwinã pee mallas usduhrahs, wiannam ar weenu stiffi peettiffa, laiwinã tiff un tad ar rohku sihmi dohdams, laiwineeks no mallas nostummis, dewahs attal atpaffat eserã.

Laiwineeks bij jauneklis itt brangs un spirgts, gluhchi tahds pats kã pilßsehtas jauns kundßinatsch. Wiannã azzis bija pahris brangu swaigßinischu, wiannã brangohs mattus lehns wehjinatsch weegli purrinaja. Sehnu zeeßchafi usstattoht, warreja no wißfa nomannihht wiannã dabbas labbu tiffumu un kreetnibu, laut gan fawu deenischu maifi ar grubteem darbeem esera mallã dshwodams pelnija, un wehl ne mas neshinnaja, kã tuwejo kalnu ohtra pufse isßlattahs.

Kluffi abbi laiwiann us preeffschu dßinna. Klaitstais Ferdliß fawas azzis weenumehr tif us to weetu turreja, us kurreen laiwinã sfrehja, prohti us esera schaurumu. Semmu sehns tif tahlu nemefleja; wiannã mellas azzis, ar mums neisprohtamu sfumjibu, us fawa beedra raudßijahs weenã baltã gabbalã ween, ka tas mahlderam peßz bij janomanna.

Ko tã manni tif stihwi usluhko, Andri tã smulfaiss Ferdliß jautaja?

Nu, tad atbildi bet ihsti un peßz taisnibas, jo es Dewi jautaju smehtas jumprawas wahrda! tã laiwineeks atteiza. Stahsti, kas Lew tur tif wehlu

un tã pafleppen isdarrams? Kad es Lew nebuhtu apsohltijees, teeffcham, ne mußscham Dewi pahri nezeltu. Turklahht man irr schehl, ka man fawu beedru preeffschã tahda naktßjaktesschana janoleeds, — us preeffschu gan wairs ne kad us man nezerre! To Lew zeeßchi peefohdinu.

Mahlderis lepnahm azzim semneezinu usluhfoja. Laikam grißbetu Wilzin fainneekam no man ko islahpacht, tã winsch sohboja?

Nu tapeßz ihpafchi tam, Andris atbildija? Man dohmaht, Lawus wahrduß nu labbi faprohtu, un nebußschu par welti bißjajees, ka Lawas nodohmas man us fliftu zeku paweddihß.

Tu unßwats, eedroßschinajees manni tã peeffmeet, mahlders eeffleedsahs! un aiz dufmahm nosarßis, airi pazehla, itt ka grißbedams fitt.

Semneeks fawu airi nolizzis, nostahjahs krustiffi falittahm rohlahm mahlderam preeffschã. Dohd nu, Ferdli, tã winsch teiza, lai tal no weena nodohmata nedarba diwi teef. Ja man nu grißbetohß, tad peettiftu weens pats spehreens, un peßz mas azzumirkleem mehß buhtum abbi wißs warrena Deewa preeffschã, kas to itt taisni isßchirtu, wai ar fawu runnu Lew esnu launa darrihß jeb ne. Bet klaußees, taggad norimsti, Ferdli! Tu sinni, ka es ne esnu ne tahds warras darbu darritajs un prettineeks, un arri sinni, ka es Dewi ne mas neshmahdeju, ir ne Lawas ahtras firds deht, fur wehl dascha labba juschana, lai gan malla rinkfi aplahht irr no pilßsehtas grehkeem ee-ehsta. Man tas ihsti labbi patiftu, kad Tu mußfu kalnõß wehl ilgafi paliftu! Wiannu gaisß peena baltumianu Lawõß waigõß drußtu tunischaku padarritu, Lew dohtu zittu labbaku gudribu par to, mußfu semmu seltenites kahrðinatschana eewest un nelaimigas padarriht us wißfu mußichu.

Sehna balfß pamafam drebbeja un to isßfazzijis, mahlderam fneedsa fawu labbo. Ferdliß pazeltu airi eserã eefweesdamß, fahchra dohtu rohku un to kã lads draugs krattidams, itt zeeti turreja.

Lawu brihnumu, Andri! Kur Tu tif gudru walodu dabjuji? mahlderis eefauzahs, turklahht melledams, itt labbi gahrði nosmeetees. Lew waijahseja par teefas lungu eet un ne par laiwineeku. Kã Tu gan warri dohmaht, ka es laut kurrã no Lawahm semmu seltenitehm ko launu grißbetu darriht? Lawi wahrði wai pafschlaik mannu prahtu fahktu grohßiht, kad es peßz tahß leetas tihlotu, us fo Tu dohma.

Nu, tad jau labbi! sehns ar lihßfumu prahtu eefauzahs. Greesiffim tad laiwi us rinkfi, un dohßimees, kã zitti gohdigi laudis, pee meera.

Tu tal effi fajuzzis, Andri! Patlabban jau eßsam esera schaurumã, laid tif mallã! Nebehda par meegu ne fo, gan wehl deefgan isgulleßimees.

Wai tas ar Laweem wahrdeem faeet, kã nu patt par mußfu widdus meitinahm man isteizi, laiwi-

neefs alsruhjahs? Redst, kas Tu effi par zilweku? Tawi prahti itt ihsti til patt mas us weetas nostahw, ka të schi needre muhsu preekschâ, fo wehjsch schurp un turp lohfanu schauda. Es arr no schahs reises Dew wairs negribbu ne kad tizzeht un kad Tu tahds paleez, tad wiffi gohdigi laudis no Dew atstahfees.

Nu falki, zilweks! Tu us reisi tahds apfwedees, ka Dew schodeen itt ne kas naw pa prahtam. Rahda darrischana tad Tawai un gohdigu kauschu tizzibai ar muhsu nonahschanu esera schaurumâ?

Lai tas paleef, bet falki taisnibu, fo Tu effi no-dohmajis, tà itt tumshâ halfi sehns runnaja?

Gan jau mannu, ka Dew auffs neef, klaufees tad: Tu taf passihsti Wilzina Wreneli. Redst, ta man gaujschi labbi patihf. Isgahjuschos bihbeles swehtkôs es winnu pirmo reis redseju. No ta laika es weenadi brauzu us esera schaurumu dabbas jaunumus mefleedams, tà tas pee manna ammata peederr. Gefahkumâ es ar weenu kahdu neeka leetinu isgudroju, lai peeklahjigâ wihsé warretu Wilzina mahjâ ee-eet, daschureisi luhdsu uhdens glahsi, tad atkal prassiju kahdu kummofu maifes, jeb faut fo zittu. Saprohtama leeta, ka to, fo pagehrejü, Wrenele pagahdaja un man sneedsa. Tahdâ wihsé man tilka isdewigs laifs, firdi winnas flaitumâ fahldiht un pameelohf. Tahdu gihmitti, kas kâ jumprawas Marias bilde israudstjahs, es taf wehl nebiju usgahjis; bet të flacht wehl peederr tas wiffu jaukafais un dahrgakais, winnas tihra un schkihsta dwehsele, winnas behrnischkiga, af flaita beswainiba, wai Andri! kas scho engeit taunâ eewestu, tas buhtu pelnizis, ka Deewa dahrga faulite to ne muhscham wairs neapspihdetu, bet ka winnu Deewa dufmiba aprihtu, it kâ kahdu neschkihstu garru is elles dibbena! — Bet neweens no schahs pasaules raddijumeem jau newarr tahdu beswainibu ne ar maso pirktinu aiskahrt, jo winnu apfarga Deewa fullaini.

Bet ka winnu Deewa dufmiba aprihtu, itt kâ kahdu neschkihstu garru is elles dibbena, laiwineeks pamafahm no pakkafas norunnaja.

Es jan libri kâ spahrnôs pazektöhs. Ferdli's eesauzahs, un nu Tu warri drohsh buht, ka Wrenelei no man wis naw fo bihtees. Tizzi, Andri, es til krahshnâ swaigschnu spohschumâ taf Tawâ preekschâ newarretu melloht. Es til gribbu, kad ir wairaf ne til weenu weenigu dahrgu starrinu no Wreneles sill'azzites, un kad ar man buhtu par to tur pat us weetas japaleef, tad tas par dauds arr nebuhtu. Bet, kâ nu notiffa tahlafu?! Es us tahdu mohdi ar ween fo isgudroju, tà warretu winnas tuwumâ tift. Wilzinsch pats man ar weenu fanehma un sawâ mahjâ it augsti apfwezinaja. Wrenele manni jo tschakli apdeeneja un kad daschureis uhdens glahsi pretti nendamam, manna rohfa winnas pirktinus aiskahrt, tad man bij it kâ firds ais leelem

preekem nofruhst laukâ lehktu. Bet fo Tu tà dsikfi studeere, Andri? Wai Tu sinni kahdu selteniti, fo Wrenelei warretu blakkam stahdiht?

Stahsti til tahlafu, Ferdli, sehns atbildeja.

Nu redst, par katru faut ar masu dahwainu, bij Wilzina un winna meitenei japateizahs, weens wahrdinsch nahza pehz ohtra, tà ka daudsreis pateizibas falkohf par glahsi uhdens, fo ap pufsdeenu man sneedsa, ir wakkars peenahza. Prohtama leeta, ka es sawu mahldera darbu un arri daudsreis sawu pufsdeenu aismirfu. Weenigs labbums no tahs faldas peespeeschahs bij tee jauki brihtini un arri tas, ka man ne kahdu stikku wairs newajabseja, pee Wilzineem eegreestees. Manni labprakt usnehma, un nu jau trihs neddetas noweetas es katru deenu sawus wakkars brihschus pee Wreneles noschdu.

Semmu sehns pehz scheem wahrdeem sawas mellas azzis pazehlis, noraudstjahs gari un ar gudribu us mahldera. Wai nu beidst, winsch pehz tam eesahfa?

Kâ tad, mahlderis atteiza.

Ferdli, espreezajohs, ka Tu man sawu firdi tà atwehri, Andri's wallodu usnehma. Kâ es tahs leetas faprohtu, ir Tawa gribbeschana gan labba, bet tahs meefas = eekahroschanas, Dewi itt lehti nomahz. Tapehz apdohma, ka Tu ar sawu mutti laizigu un muhschigu sohdbu tam semmestahrpam effi nowehlejis, kas usdrihstetöhs dahrgu beswainibu pee wissjaukafahs starp muhsu meitenehm aiskahrt. Apdohma, ka Deews debbesis til labb' kâ es Tawu swehrestibu, dsirdeja un fargees pats no sewis! Es arri gribbu tà dohmaht, ka til swehta mihlestibas leesma Dewi us Wilzina sehtu flubbina. Bet noscheshojams effi til patt Tu, kâ Wrenele, ja winnas mihlestiba irr til pat leela kâ Tawa, jo kas gan tur warr isnahft, fur stipra mihlestiba pa weenu zekku, bet dsihwes kahrtas katra pa sawu zekku eet? Tad wehl, Ferdli, faprohtu itt labbi Tawas darrischanas Wilzins pee deenas, bet nafts laika gan ne. Wai Wrenelei irr sinna, ka Tu nahfti, un Tehwan arr?

Wrenele sinn, bet tehws gan ne. Redst, un man Dew jasakfa, Andri, ka meh's mahlderis rihtâ dohfimees us galwas pilssehtu atpakkaf un tad jau taf no firdsmihlakahs ja = atwaddahs. Man jau winnai wehl dauds kas jasakfa, kas zittam sinnaht nenahkafahs, lai warretu grubtu schkirschanu panest libof preezigai fatiltschanaï ap zittu gaddu.

Wrenele gan Dew irr pasleppenu fanahschanu apsohlijusi sawâ kambari? tà ar labbi mannamu halfs'drebbeschanu laiwineeks runnaja.

Tâ gan, Andri, sawâ fluffâ kambari. Wai tad zittad' meh's til wehlu schinni Tahna = nakti par eseru brauktu? Bet Tu nu man atgahdini, ka winna mannis gaida. Ar Deewu. Paglabba puif' kâ draugam peenahkafahs ar ween scho noslehpumu pee sewis!

Te mahlderis sehza no laiwâs laukâ un krah-

mòs pasudda, par kurreem pahri bij Wilzina mah-jasjums redsams. Bet Andris krafta mallà atfehdees, galwu rohtàs turredams, flauzija affaras. Gan drihs kaunas fazzicht, ka jaunestam spirgtam tà ohsolam affaras par fahrteem waigeem ritteja, at zil karftas affaras seltenites labbad, kas wehl ne us kahdu kaunu nedohmaja.

At, par dauds irr meitene nodewusees, wiina luypas muffinaja. Tehwa firmus mattus aismirsdama, ta turr fleppenu fanahfchanu sawa lambari, ne weenam nestuocht. Un tad nu smalkais jauns-kundstasch to usdrihstetu — bet ne, ar sawu papaschu mutti winsch sohdbu tahdam grehtam no spreeda! Bet fahrumu spehts — tas gan Ferdla firdei mutti aishahsths! Bet atkal ne, winsch newarr buht til weeglis, pats pee muhsu Deewa gohda fertees.

Saiwineeks ilgi fehdeja, fewi paschu ar tahdahm tumfchahm dohmahm mohzidams. Ahtri winsch nu lehza augschà un mettahs us fehtas pufsi. Nefawehts winsch notiffa pee Wreneles lohga, kur brangs fluzzis gulleja, us kurra uslahpams, smulkais Ferdls laikam bij ee-kahpis. Pa scho weetu winsch warreja nepamannihst wiffu meitenes lambari pahrfattihst, jo bahla mehnefs blahsma lambari apgaismoja. Ugguns ne maj newajadseja, jo sehna flaidras azzis drihs melletu pahriti usgahja, tà tee rohtàs turredamees weens ohtra firds puffstefchanu skaitija.

(Us preefschu beigums.)

Sakkis or Kraukli.

Sakkis. Sweiks weffels Krauklit, tà labbi klahjabs, kahdà zaurumà pa leeldeenahm bij eelihdis, ka ne maj nemanniju? negg flims effi gullejis? weena kahja gan leelabs tà tà stihwa, woi no schuhputa buhfi iskrittis — to? — jeb wai wezzuma gallà ballè buhfi bijis turnhalle? baltu arr ween sptaudi ka R. . . zeneets! nahz eebaufsim kaut ne to.

Krauklis. Tahdu smeijamu Sakkis ka Lewi wehl sawu muhschu ne emu fatizzis. Ohtram smeiji, pats smeijamajs. Bitti laudis us leeldeenahm pautus sillina, bet Tu pa swehtkeem azzis nosillinajts. Wai Lew pehtinsch ar kahdu gaddijees?

Sakkis. Ne draugs, to gan newarru teikt bet raug! kam nelaimè irr, tam wiina irr, un kam laime naw wehleta, tas pirktu westes feschà bahfchoht, to arr nolausch, zits atkal us mugguru krittis un deggunu fahittis, bet kam tikfai dsirfstelite laimes, un — ta wehrsis arri brihscham tekku atnefs. Klausees tà man nogaddijabs: biju puhpotu swehtdeenà gildesnammà, runnu par weffelibas lohpfchanu klausees, to dsirdeju? — Brandwihns effoht, til pat ka pahstaga nodsthtam sirgam: jo usschauj, jo gurst. No eefahstuma gan mannoht, ta tà jaunu dsihwibu laulòs, bet pehz gurdenums un grebbuls ne tà wairs neeffoht atgainami. Kas teefa, tas teefa. No

dohma Kraukli, gribbeju arri pa swehtkeem brandwihnam behres nodfert un pehdigo schhabbi kappà litt; labs darbs tas tal bija, bet tomehr fillu azzis dabuju.

Krauklis. Nestahsti pasaffas, brandwihns gan deggunu dascham fillu nopehrwejoht, bet azzis? — ne. Kas sinn, wai jaunà pehrwju bohde neeffi bijis?

Sakkis. No nu melfi neefus, nosklausees galla: no brandwihna azzis filla jaw netiffa, faprohti! — bet — fatikkohs wihnufti ar meefneekem.

Krauklis. Ah, prohtu, prohtu, un faprohtu! Laikam arr buhfi fatizzees ar meefneeka kullakeem.

Sakkis. Arri ta fatikkhana bija, bet tà, to Lew wehl teikschu.

Krauklis. Prohtu jaw, prohtu! Neteizi man tahdas leetas, man wezzam wihram tahs wairs naw jaunus. Kur ar meefneeka kullakeem gaddahs fatiltees, tur sohbu fahpehm labbu laiku wairs ruhmes nebuls.

Sakkis. At filli ugguni, fakkis sehveli, skabbi kahposti! Turr' mutti Kraukli, tad Sakkis runna! Wai Lew pazeefchanu suns apehdis? Kawj mannim isrunnahst, tad runna sawus neefus. Trihs meefneefus atraddu wihnufti, weens gulleja aisdurre, diwi pabenti. Gijohst usminnu pirmajam us kreiso duhri, jo meefneeki ir guttoht duhri turr gattawu, bet laikam arri bij behru dsehraji, nejutta neko dauds, tiffai nonurdejabs un krahza tahlaf. No sperru ohtru sohli, tè atkal duhris guff preefschà, bet tahds ka luppattatscha besmers. No isbailehm pahritu, to krichtu to uskrichtu us trescho duhri, kas paschà azzis trahpijabs.

Krauklis. Klausees Sakkiti, es Lewim arri to teikschu kas manni par dumju grihb pirkt, tas sawu naudu par walti isdohs. Nostahjees til Sahnu rihtà Daugawas tilla gallà, zil tur tahdas azzis ne-eeraudstifi, kas us kullakeem uskrittufchi. Tahdas isrunnas fenn jaw pasihstamas, tahs til tahds blehdis tà Tu mahf, isgudroht.

Sakkis. Ka dumjsch neeffi, to nupat manniju, Tu sawu wahrdu rittigi usminnejis.

Krauklis. Kad Tu Sakkis nebuhtu, tad Lew dohtu filli pasmekkeht ar peezahm astehm, warr buht ka no tam abbas azzis weenadas paliktu, bet fahstas leetas sakkam negeld. Paleez schoreis weffels, gan reis atkal fatikkimees, naw man wakkas, jaet us bohdi, no semmehm eebraukufschahm feewas mahfahm pahthgà kippas drehbi nobingeht.

A. A. G. G.

Pahr bahrimu skohlahm Londones pilssehtà.

Schihz skohlas jau 20 gaddus pastahw, kur tahdus behrnus usnemm un mahza, kas bes pajumta, bes darba, bes mantas aplahrt malbahs, ne par

zilweku nedf par Deema liffumeem un bauschteem behdami, nesinnaschanā un grehtōs arween dšihwo-dami par lohpeem pahrwehrschanā; schee nabbadstai tif uš naktš tumšibu raugahs, ka warretu iseet sagt un laupiht, fur ween warredami. Wibrs, kas weenu no schahm ffohlahm ar sawahm azzim redsejis, pahr to tā stahsta: Irr leela sähle ar fehkeh-rinu pahr widdu, fur weenā gallā austafa weeta taitita, no kurrenes direktors wiffus behrnus labbi warr redseht un sinnah, kas puifchu un meitu klaf-sēs noteef. Katrā puffē irr 12 leelafi un masafi behrnu pulzini, kurre widdū jauns ffohlmeisters jeb jauka ffohlmeistereene stahwedama mahza, kas no labba prahā scho darbu usnehmuschi. Direktora tu-wumā irr behrnu pulzinsch, ar noplifuschahm dreh-behm, isdillufchi, nonihfufchi un netibri; tee lihdsi-najahs nabbaga putnineem bes mahtes, kas no pehrta dubtōs iskritufchi. Ne kas tā naw noscheshojams, kā schee behrni, kas nabbadstibā, nelaimibā un beh-dās wahrgst un nihst. No kurrenes tee nahfufchi un fur tee aiseet, pahr to taggad negribbam run-nah, bet ka tee arween ffohlā atnahf un ar preeku mahzahs, nah wairaf no ta, ka tohs tē laipnigi un mihligi sagaida un sanemm. Katrā istabas dalkā irr puifchi un meitas nostahjuschees. Pirmā pulzinā irr behrni no 7 lihdsi 10 gaddus wezzi, bet katrā beidsamā pulzinā leelafee behrni un arri pee-augufchi zilweki redjami.

Tā schinni pulzinā redseju wibru 50 gaddus, wezzu, kas maktu ffohdels buhdams, uszihligi mahzijahs; un weenu mahi no 20 gaddeem, kas sibdamu behrnu luppātās eethtu neffa. Schee nu teef mahziti las-fiht un teem laffa bihbeles gabbalus preefschā un dseefmas perschinas teef teem preefschā dseedatas, kas teem palkat jadseef. Bet pahr wiffahm leetahm scheem nabbadsineem un faileem teef fazzihst, ka pa-faule tahdas firdis atrohdahs, kas labprah tohs mihito un ka tahs labprah teem grihb palihdseht, ja tee paschi tif to grihb sanemt. Tee teef ar laip-nigu un smaididamu waigu usfaktiti un ar mihligu un peenehmigu balst usrunnati, kas teem drohfschu firdi padarra. Teem teef fazzihst: „Mahzeet pee-nuus, juhs, fo pafaulē atstuhmuse; mehš juhs grihbam mihthot!“ No ta warram redseht, ka teem preeks un drohfschiba irr tur arween no-eet un mahzi-tees. Ja nu tee usmannigi un dedfigi bijufchi, tad tee dabbu fillu biljeti; un kad teem jau 12 tahdas fillas biljetes irr, tad tee tahs eemihj prett weenu balnu biljeti, un kad teem jau 12 baltas biljetes sakrahjuschahs, tad tee par tahm dabbu derrigu ap-gehrbu. Kas nu sawu laifu ffohlā gobdam nodših-wojufchi, teem labbu weetu apgahda jeb palihdsi uš labbu koloniju tift un tur uš dšihwi nomestees. Tai 21. Merz 1867 gaddā preefschneeks tohs jau-nelkus fa-azimaja kophā, kas schai bahrinu ffohlā ismahziti un sawā deenestā labbi kalpojufchi, ka tee par to gohda-makfu dabbutu. 556 gohda-maf-

fas bij isballamas, fo puifchi un meitas ar preeku un pateizibu sanehma.

Kahda labrtiba schinni ffohlā walda, pahr to kahds teefas kungs ta stahsta: Wiffā mannā ammata laikā man tif weens pats ffohlens bij fohdams. —

Scheem ffohleneem it waffaras arri leela swehtfu-un preeka-deena teef nowehleta un fataifita. Daschi sehelsfirdigi baggati kungi behrneem patauj sawā muifschā fapulzetees. Lihdsi 6000 behrnus tad no gatwehm un sehtmallahm falassa un ffaidra gaisā laukā dabbas jaukumā iswedd, no kurreem daschi ne-tibrās schaurās eelās un pagrabōs nihfdami to wehl nefad nau redsejufchi un baidijufchi: tee kas tahlaku dšihwo, teef braufschus uš to weetu atwesti, fur wiffi fapulzejahs. Tē tee uš maurina leelā preekā kustahs un lihgfmojahs ar pateizibu tahs dahwahnas sanemmami, fo mihlas firdis teem baggatiqi pafneefs. Schee preeka-swehtki waffarā tam leela-tam behrnu pulkam irr tee weenigee, kas tohs eelihg-fmo, un fur tee jaukā dabba ffaidru weffeligu gaisu eewell un ar to ferwi atspirdsina.

Beidsot lai wehl peeminnam, ka Londene irr tahda beedriba, kas par schahm nabbagu ffohlahm gahda. Tai 1851 tif 12 istabas atwehra; 1864 tai bij jau 175 nammi 600 ffohlahs bes tahm darbu-ffohlahm. Tai walbija pahr 175 swehtdeenās ffoh-lahm, fur 24,630 ffohlenti mahzijahs un pahr 178 itdeenās ffohlahm ar 18,677 ffohleneem, un pahr 211 waffara ffohlahm ar 8490 ffohl. Schahs ffohlahs tahdās eelās tilka zeltas, fur wiffwairaf nabbagi un nonihfufschee dšihwo, no kurreem daschi sawu jagta ammatu it brangi proht. Zif grubti nahzahs tahdas ffohlahs zelt un tannis mahziht, jeb labbaki faktot mahzibu fahkt, pahr to nahfufschā reise runnasim. 3r.

Isfluddinaschanas.

Peenu, kas tif tauks, ka freimu un sweestu no ta ne-warr dabbut, warr par ne wiffai dahrgu zennu dabbut pee

Walloschrohga pumpja.

Istabas meita, kas tihriga — kad us tirgu eet, ffaidra — wallodās ar obras labrtas zilweku, smulka — sweht-deenās un swehtōs, jauna — kad wezzuma sime nestat-tahs, ustizzama un gohdiga — kad wiffas leetas ais at-flehgas, muddiga — kad us balli eet, gahdiga — preefsch fewis pattes, knascha — vee ehfchanas, mette weeru taut arri vee fahra wezza funga.

Notafst warr Betturdeenās pohrschtattē, Peektdeenās-eelā, Seistdeenās nammā pee

Willemine, Pillepine Swehtdeenin.

Peo mannis war tahdi kalwi, kas strahdht negribb, weetu dabbut. Es dabdu labbu lohni bes darba lai tif lihdsi 23. April peeteizahs 20 Werstes no Behsim

Slinku muifschā pee Ahdgebra.

Arbi lbedams redaktehrs A. Leitan.

No jensures atwehlehts,

Nihgā, 11 April. 1868.

Drittehts, pee bilshus un grahmatu-driffetaja G. Plateš Nihgā pee Behtera basnijas.